

לְלִבְנֵי אֶתְנָא שְׁבָעָה

፳፻፲፭ የኢትዮጵያና ቤትኩርያን ስራውን

וְזֹה בְּחִינַת "אָנְכִי" – י'היבא כ'תיבא נ'אמנים א'מְרִיה (שְׁבַת ק"ה). שעל ידי גתינת התורה, נפתח המאמר, ונתגלה הדעת בג"ל, ועל-ידי-זה גתפסת נאמנותו בג"ל, זה בחינת נאמנים אמריה, בחינת נאמן פשוט מאמר פתו"ח, בג"ל:

וזה בחייבת מן ראייתבות מאמר נאמן, בחייבת: 'מאמר פתוּח נאמן פשוט' בג"ל, כי המן הוא בחייבת דעת גדול בג"ל. ועל כן "אכלו בני ישראל את המן ארבעים שנה" (שמות ט"ז) כי 'בן ארבעים לבייה' (אבות פרק ה):

ח זה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (קדושין ל"ח) את המן אכלו ארבעים שנה וhalb ארבעים שנה חסר שלשים יום, אלא עוגה שהוציאו ממצרים טעם בהطعم מון. כי באמת המן, שהוא בחינת הדעת, היה ראוי שיأكلו אותו ארבעים שנה בשלמות. כי ארבעים, הוא בחינת בינה ודעת כפ"ל. דהיינו תכף שיצאו ממצרים ונתקלה הדעת, היה ראוי שיأكلו המן תכף. ועל זה תרצה רבותינו זכרונם לברכה, עוגה שהוציאו ממצרים, היה המצות, טعمו בהطعم מון. כי השלום תלוי בדעת ובכפ"ל, ומחלוקת הוא הפק הדעת. אך יש מחלוקת שהוא לשם שמים, שהוא באמת דעת גדויל מאד, יותר מהדעת של שלום. כי באמת המחלוקת, היא אהבה ושלום גדויל, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (קדושין ל): "את וhab בסופה" – לא זו ממש עד שגעשו אוּהבים זה זה. וזה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (אבות פרק ה): 'חלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים', היה

שֶׁבְּאָמַת הִיא אֲהָבָה בְגַ"ל. וְזֹה: 'סֻפָּה לְהַתְקִים', בְּחִנְתָּה אֲהָבָה, כְּמוֹ שְׁכָתּוֹב (בַּמִּדְבָּר כ"א): "אַת וְהַב בְּסֻפָּה" בְגַ"ל. וְזֹה בְּחִנְתָּה מֹשֶׁה, כי מֹשֶׁה הוּא בְּחִנְתָּה הַדָּעַת, שַׁהוּא בְּחִנְתָּה מְחֻלְּקָת לִשְׁם שְׁמִים. וְעַל בֵּן מֹשֶׁה הוּא רְאֵשִׁית בּוֹת מְחֻלְּקָת שְׁמָאי הַלְּלָבָן בְּמִזְבֵּחַ עַל-יְדֵי מֹשֶׁה, בְּיַד מְחֻלְּקָת לִשְׁם שְׁמִים. וְעַל בֵּן הַיְהוּדִים מְצֻרִים עַל-יְדֵי מֹשֶׁה, בְּיַד עֲקָר הַגְּאָלָה עַל-יְדֵי הַדָּעַת, כְּמוֹ שְׁכָתּוֹב (שְׁמוֹת ט"ז) "זִידְעַתֶּם כִּי ה' הַזָּכִיר אֶתֶּכֶם" וּכְוֹ, וַיִּקְרָא כ"ג): "לְמַעַן יָדַעַת" וּכְוֹ.

רזה בחייבת עוגה, דהיינו מצות, שהוציאו ממצרים. כי מצה היה בחינת מחלוקת, כמו שכתוב (ישעיה מ"א): "אנשי מצה יהיו באין". וזהו: 'שהוציאו ממצרים', 'שהוציאו ממצרים' דיקא. כי במצרים שהיה הידעת בגלות, בודאי לא היה מחלוקת לשם שמים, כי זה תלוי בדעת רב"ל. וזה: 'עוגה שהוציאו ממצרים', היה שהמצה, שהיא בחינת מחלוקת, שהוציאו ממצרים, לשם היה הידעת בגלות, טעםם בהם טעםמן. כי לאחר שהוציאו בחינת המחלוקת מן הגלות מצרים, היה בהם טעםמן, שהיא בחינת דעת גדול, שהיא בחינת מחלוקת לשם שמים רב"ל:

וְזֹה בִּחִינַת (שָׁמוֹת ט"ז): "לִחְם מִן הַשָּׁמִים" הָגָא אָמֵר בֶּמֶן. לְשׁוֹן
מִלְחָמָה, כְּמוֹ שְׁכָתּוֹב (תְּהִלִּים ל"ה): "לִחְם אֶת לִחְמֵי", בִּחִינַת
מְחִלְקַת. הִינֵּנוּ שְׁהָמָן, שְׁהָוָא הַדָּעַת, הוּא בִּחִינַת מְחִלְקַת לְשָׁם
שָׁמִים כְּגַ"ל. וְעַל כֵּן דָּתָן וְאֲבִירָם שְׁחִילְקוּ עַל מִשְׁהָ שְׁהָוָא הַדָּעַת,
פְּגָמוֹ גַּם כֵּן בֶּהָמָן, וְהָוֹתִירֹ מִמְּפָגָה. (מִדְרָשׁ רְבָה שָׁמוֹת פָּרָשָׁה א' וּבְפִרְשָׁת
כ"ה וְהָוֹבָא בְּפִרְשָׁה בְּשַׁלַּח) בַּי הָמָן הָוָא בִּחִינַת הַדָּעַת, בִּחִינַת מִשְׁהָ
כְּגַ"ל:

וְזֹה שְׁפָתּוֹב בַּזֶּהֶר הַקָּדוֹש (תִּצְׁוָה הַפְּנִימִית כְּפָנֵינוּ) כִּי 'מְצָחָה הִיא אֲסֻתָּא', כִּי מְצָחָה שְׁהִיא בְּחִינַת מְחִלָּקָת לְשָׁם שְׁמִים, בְּחִינַת דָעַת, בְּחִינַת שְׁלוּם בְּגַל, הוּא רִפּוֹאָה. כִּי שְׁלוּם הוּא רִפּוֹאָה, בָּמוֹ שְׁפָתּוֹב (ישעיה נ"ז): "שְׁלוּם שְׁלוּם לְרֹחֵך וּלְקָרוֹב אָמֵר ה' וַרְפָּאָתָיו". כִּי עֲקָר הַחֹלָאת, חַם וּשְׁלוּם, הוּא מְחִמָת הַעֲדָר הַשְּׁלוּם, הִינּוּ מְחִלָּקָת הַיְמָדוֹת, שִׁיסּוֹד אֶחָד מִתְגִּיבָר על חֶבְרוֹן, וּשְׁלוּם הוּא רִפּוֹאָה:

וְזֹה שֶׁגָּרַא מִצָּה, "לְחַם עֲנֵי" (דברים ט"ז). כי אין עני אלא מן הדעת' (נדרים מ"א). זה בחינת חוץה, כמו שפטות (שוויאלב י"ג): "מַדּוֹעַ אַתָּה בְּכָה דַל בָּן הַמֶּלֶךְ". ימץיה היא אסותא' בג"ל, וזה: "לְחַם עֲנֵי", שהוא רפואה להענוי בג"ל:

ט וְלֹבֶזָא לְמַחְלָקָת לִשְׁם שְׁמִים, צְרִיךְ לוֹזֶכֶד וּלְטַהֵר אֶת
הַשְּׁמִים, שֶׁלֹּא יְהִי בְּבִחִינָת (יִשְׁעִיה נ): "אֲלַבֵּישׁ
שְׁמִים קְדֻרוֹת". וּלוֹזֶכֶד וּלְטַהֵר אֶת הַשְּׁמִים, הִיא עַל-יִדִי אֶגְחָה
בְּאֶמֶת. כִּי יִשְׁ בְּלֵב רֹוח הַדּוֹפָק, שֶׁהִיא מִתְחַלֵּת הַתּוֹלְדָה, וְהַזָּא
נוֹשָׂא עַל-יוֹכֶל תְּלִחוֹת, וּכֶל הַדְּמִים, וּכֶל הַמִּיצּוֹת (שְׁקוּרִין זָאָפְטִין)
וְהַרֹּוח הַדּוֹפָק הָזֶה, הַזְּלָקָד וּנוֹקָשׁ בְּכֶל הַאִיבָּרִים. וּעַל-יִדִי הַלִּיבָּתוֹ
וּגְשׁוּבוֹ בָּהֶם, הַזָּא מִגְעָנָע וּמִגְשָׁב וּמִגְפִּץ אֶזְתָּם מִן הַעֲפּוֹשׁ, שֶׁלֹּא
יַתְعַפֵּשׁ וְלֹא יַתְקַלְּקֵלוֹ. כְּמוֹ הַרֹּוח הַמִּגְשָׁב בְּיִם, שַׁהֲזָא מִגְפִּץ
וּמִגְשָׁב וּמַהְפֶּךְ וּמְגִים הַמִּים שֶׁלֹּא יַתְעַפֵּשׁ וְלֹא יַתְקַלְּקֵלוֹ. וּעַקְרָב
בְּשֻׁוב הַרֹּוח הַדּוֹפָק, בְּהַיְדִים. כִּי מַחְמָת שְׁהִידִים עַסְקָנִיות, צְרִיךְ
לִגְשָׁב וּלִגְפִּץ אֶזְתָּם בְּיוֹתָר. וּעַל כֵּן הַדְּאָקְטָר, כִּשְׁמַפְגִּיחַ יָדוֹ עַל
הַדְּפָק, יוֹדֵעַ כָּל עֲגִינָה הַחֹזֶקֶת. מַחְמָת שְׁשָׁם בְּיִדִים, עַקְרָב הַלֹּזֶק הַרֹּוח
הַדּוֹפָק שֶׁל הַלֵּב, שַׁהֲזָא נֹשָׂא הַפֵּל עַל-יוֹכֶל. וּצְרִיךְ שְׁיַלְדָה זֶה
הַרֹּוח הַדּוֹפָק, תְּנוּעָה מִסְדָּרָת בְּתַקּוֹנוֹ וּבְסְדוּרוֹ.

רִישׁ גָּחַשׁ, שְׁעַל יְדָה בָּא עַצְבּוֹת רֹוחַ (עַיִן מִשְׁלֵי ט"ז, יְשֻׁעַי נ"ד, ס"ג) הִנּוּ בְּחִינַת ל"ט מְלָאכּוֹת, שַׁהְוָא זְהַמָּת הַגָּחַשׁ, עַל-יְדִי-זָהָבָא עַצְבּוֹת רֹוחַ. וְעַל-יְדִי עַצְבּוֹת רֹוחַ, אֵין הַרֹּוחַ הַדּוֹפָק בְּסְדוּרוֹ. וְאֵין גָּעָשִׂים הָאִיבְּרִים בְּבָדִים, מִתְּחַמֵּת שַׁאֲין רֹוחַ הַדּוֹפָק מִנְשַׁבָּבָהָם בְּסֶדֶר. וְאֵין הָיִדִים בְּבִחִינַת (שְׁמוֹת י"ז): "זַיִדִי מִשְׁהָ בְּבָדִים". בַּי עַקְרָבְבָּהָבָדּוֹת בְּהָיִדִים, שְׁשָׁם עַקְרָבְרֹוחַ הַדּוֹפָק בְּגַ"ל. וְזֹה בְּבִחִינַת עַצְבּוֹן יָדִים (בראשית ח). בַּי עַקְרָבְמִזְיקְעַצְבּוֹת רֹוחַ לְהָיִדִים בְּגַ"ל. וּבְשַׁהָאִיבְּרִים בְּבָדִים, אֵין מִכְבִּידֵין יוֹתֵר עַל הַרֹּוחַ הַדּוֹפָק, וְגַחְלָשׁ עַזְדָּוָד יוֹתֵר. וְעַל יְדִי שַׁגְּחָלָשׁ יוֹתֵר הַרֹּוחַ הַדּוֹפָק, גָּעָשִׂים הָאִיבְּרִים בְּבָדִים עַזְדָּוָד יוֹתֵר. וּבָנְזַבְּעַל-יְדִי שַׁגְּעָשִׂים הָאִיבְּרִים עַזְדָּוָד יוֹתֵר בְּבָדִים, גַּחְלָשׁ הַרֹּוחַ הַדּוֹפָק עַזְדָּוָד יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וּבָנְזַבְּחַזְרָתְחַלְילָה, עַד שִׁיּוֹצָאת גַּפְשׁוֹ, חַם וְשַׁלּוּם. וְעַל-יְדִי הָאֲנָגָּחָה, הוּא מִחְיָה וּמִבְּרִיאָה אֶת הַרֹּוחַ הַדּוֹפָק, וְגַצְוֵל מִהַעַצְבּוֹת רֹוחַ. וְחַזְרָת הַרֹּוחַ הַדּוֹפָק וּמִנְשַׁבָּבָהָם בְּסֶדֶר בְּכָל הָאִיבְּרִים, וּבְפֶרֶט בְּהָיִדִים. וְעַל יְדִי זָהָבָא אֶת הַשְּׁמִים, בַּי הָיִדִים הֵם בְּבִחִינַת שְׁמִים, אַשׁ וּמַיִם, שְׁהָם בְּבִחִינַת יַד יְמִין וַיַּד שְׁמָאל:

פֶּרֶךְ קַצְאָר לְקַאֲטַעַי מַזְבְּחָרִיךְ זְהַזְּחָזָה:

י עַצְבּוֹת רֹוחַ שְׁבָא עַל-יְדִי יְגִיעָת וּרְדִיבָת הַמִּזְבְּחָן בְּיוֹתֵר הוּא זְהַמָּת הַגָּחַשׁ. וְעַל-יְדִי-זָהָבָא גָּעָשִׂים בְּלֵהָאִיבְּרִים בְּבָדִים וְגַחְלָשׁ רֹוחַ הַדּוֹפָק שְׁבָאָדָם שְׁבָאָדָם תָּלוּי חִיוֹתוֹ. וְכָל מָה שַׁגְּחָלָשׁ רֹוחַ הַדּוֹפָק יוֹתֵר גָּעָשִׂים הָאִיבְּרִים בְּבָדִים בְּיוֹתֵר וּבָנְזַבְּעַל-חַלְלָשׁ רֹוחַ הַדּוֹפָק עַזְדָּוָד וְחַזְרָתְחַלְילָה, עַד שְׁתַזְבֵּל גַּפְשׁוֹ לְצָאת עַל-יְדִי טְרִידָת תָּאוֹת מִזְבְּחָן שְׁמִשָּׁם עַקְרָבְהַדְאָגוֹת וְהַעַצְבּוֹת רֹוחַ:

יא עַל-יְדִי אֲנָגָּחָה דְּקַדְשָׁה שְׁמַרְתָּאָגָּח לְשׁוֹב לְהַשֵּׁם יְתִבְרַדְתָּה זָהָר וּמִבְּרִיאָה אֶת הַרֹּוחַ הַדּוֹפָק וְחַזְרָתְחַלְילָה, וְגַצְוֵל מִהַעַצְבּוֹת רֹוחַ שְׁבָא

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר כ' ק' ל' כ' ט' מ' ז' ה' ר' ג' ת' ז' צ' ל' "אֶל אֶלְעָזָר מִקְוֹה שְׁדָךְ אֶחָד מִסְפֵּרִי רַבְגָּזֶה תְּקוּנָה לְכָל'" א' כ' ט' מ' ז' ה' ר' ג' ת' ז' צ' ל' "חָק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לֹא ר' ע' הָוֹצָאת "נְצָחִית וְאֱנָצָח'" ש' ע' יִשְׁיבָת תִּיקְוָן הַמִּידּוֹת א'

**על-ידי יגיעת וטרדת ה-פֿרְנָסָה זוֹכָה לִדְעָת גָּדוֹל וַלְקָבֵל דִּבּוּרִים
מן הַשָּׁמִים:**

יב לפי הגדלת הדעת בין הפרנסה בקהל וכל מי שיש חסר במידע
ב尤ת הוא יגע וטורח אחר הפרנסה ב尤ת:

יג לפִי הַגְּדָלָת הַדִּעָת כֵּן גַּתְרְבָה הַשְׁלוֹם, כי מְחֻלְקָת וּכְעַם
וְאֲכֹזְרִיוֹת הוּא מְחַסְרוֹן הַדִּעָת. וְכֹל מַה שֶּׁגַּתְרְבָה הַדִּעָת גַּתְבִּיטָל
הַכְּעַם וְגַתְרְבָה תְּרַחְמָנוֹת וְהַחֶסֶד וְהַשְׁלוֹם. עַל כֵּן עַל-יִדִּי עַסְקָה
הַתּוֹרָה שֶׁעַל-יִדִּי זוּה גַּמְשָׁךְ דִעָת גַּתְבִּיטָל הַכְּעַם וְגַם-שָׁךְ רְחַמָּנוֹת
וְשְׁלוֹם וְזֹכֶין לְרִפְזָאת:

סְרִירָה קְנֵא בְּנוֹתָקְרִיָּה קְנֵא:

שָׁמָא (ב) אָמַר מָה שְׁאֵין יִכּוֹל לֹזֶר תּוֹרָה לְפָרָקִים זֶהוּ חֲדֹשָׁ יֹתֶר,
שֶׁכְּבָר מִזְכָּן וּמִזְמָן אֲצַלִּי בֶּםְהָ חֲדֹשִׁים גְּדוֹלִים, וּבַתּוֹךְ כֵּذ הַכְּפָל
גְּשִׁבָּח מַאֲתִי וְאַיִגִּי זָכָר כְּלֹום, וְאַיִגִּי יוֹדֵעַ כְּלָל מִשּׁוּם סְפִּרְבָּר בְּעוֹלָם
וְאַפְלוֹ גְּגֹזֶן אַיִגִּי יוֹדֵעַ רַק הַכְּפָל כְּאָשֵׁר לְפָל גְּשִׁבָּח וְגַעַלְמָמְפִּגִּי, וְזֶהוּ
פְּלָא גְּדוֹלָבְּאַמְתָּה. וּכְמָה פְּעָמִים שְׁמִיעָתִי מִפְיוֹ הַקָּדוֹשׁ עֲגִינָן זֶה, כִּי
זֶה רְגִיל אֲצַלּוֹ שֶׁבְּמָה פְּעָמִים הוּא אָזֶר עַתָּה אַיִגִּי יוֹדֵעַ כְּלָל כְּלָל
לֹא, אַפְ-עַלְ-פִּי שֶׁבְּשָׁעָה הַקּוֹדֶמֶת גָּלָה חֲדֹשִׁים גְּפָלָאים וּנוֹרָאים:
שמב (ג) אָמַר בְּדָבְרֵי רְבָוֹתֵינוּ זְכֻרוֹנָם לְבָרְכָה מִצְינָנוּ שֶׁבָּל אַחֲד
מִתְחִיל מִן הַמִּקְרָא שְׁלֹזֶן, כְּגֹזֶן מָה שְׁמִצְינָנוּ שֶׁמְרִמְפִּיקָל לְהָ מִזָּה
הַמִּקְרָא, וּמַר מַאִידָּךְ מִקְרָא. כִּי כָּל אַחֲד יִשְׂלֹז מִקּוּם שְׁמִישָׁם
מִתְחִיל הַלְּמוֹד וְהַתּוֹרָה שְׁלֹזֶן, וּבְפִי אַוְתָּה הַהֲתִיכָּלה מִזָּה הַמִּקְרָא
בָּן עַלְ-פִּי סִדְרָה זֶה הַוְּלָד כָּל הַתּוֹרָה אֲצַלּוֹ. וְהַשְׁנִי שְׁמִתְחִיל מִמִּקְרָא
אַחֲרָה יִשְׂלֹז סִדְרָה אַחֲרָה לְפִי הַהֲתִיכָּלה שְׁלֹזֶן, כִּי כָּל אַחֲד לְפִי הַתִּיכָּלה
מֵאַיִזָּה מִקּוּם שְׁהָזָא בָּן מִשְׁתְּפָגָה וְהַוְּלָד כָּל הַסִּדְרָה שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה
שְׁלֹזֶן. וְאִם הָיָה זֶה הַתִּפְגָּא בָּא לִמִּקְרָא אַחֲרָה שֶׁל הַתִּפְגָּא הַשְׁנִי לֹא

זֹקֶן נָתֵן וְכֹא יַעֲבֹר

יוכֶל לְקַח מִשְׁם כִּי בֶּל אַחֲד צְרִיךְ רָק לְקַבֵּל וְלַקְח וְלַהֲתִיחֵל מִמְקוּם
שֶׁלֽוּ [אֲבָל וּכְוֹי יְכֹל לַהֲתִיחֵל מִכֶּל מִקּוֹם] וּכְוֹי:

שָׁמָג (ד) אָמַר אֶלְוּ לֹא הָיָה יוֹצֵא זֶה הַסְּפָר לְעוֹלָם הַיָּנוּ הַסְּפָר
לְקֹוֹטִי מִזְהָרְזָן הָיָה גַּעֲשָׂה עַגְיוֹן אַחֲר כִּי כִּבְרָר הָיָה לוֹ חַשְׁקָה כִּמְהָ
פְּעֻמִּים לְעַשׂוֹת הַלְּכֹות פְּסֻוקֹת עַל הַשְּׁלָחוֹן-עֲרוֹךְ לְבָאָר בֶּל דִין
וְדִין בַּהֲלָכָה פְּסֻוקָה אוֹ לְהַצִּיג הַלְּכָה כְּדָבָרִי מֵמַה פּוֹסְקִים אַצְלָ
בֶּל דִין וְדִין. אֲזַעֲבֵשׂוּ שִׁיצֵּא זֶה הַסְּפָר לְעוֹלָם לֹא יְהִי עַגְיוֹן הַגְּלָ. וְאַיִן
וּבְאִמְתָּה חַדּוֹשִׁים שֶׁל גִּמְרָא פְּרוֹשָׁת תּוֹסְפוֹת הַם קְלִים בִּוּתָר. וְאַיִן
אַחֲד מֵהֶם יָדַע הַדָּרֶד בְּלָל שֶׁל אָוֹתָן הַחַדּוֹשִׁים וּמֵי שִׁזְׁוֹדָע הַם
קְלִים מִאַז וּצְרִיךְ לְזֹה לְהִזְׁתִּיבְנֵי בְּשִׁלְשִׁיעָרָה מִדּוֹת שַׁהֲתֹרָה
גִּדְרָשָׁת בְּהֶם:

שְׁדָמ (ה) יוֹם ד' תְּרוּמָה תְּק"ע גְּבָנְסָתִי אַצְלוּ וּאָמַר לֵי זֶה הַסְּפָר.
בִּימִים הַלְּלוּ לֹא הָיָה גִּיחָא לֵי בְּלָל לְחִזּוֹת, אַיְדָה לְהִזּוֹת. שָׁזָה כִּמְהָ
חַדּוֹשִׁים וְאַיִגְיִי יָדַע כִּמְהָ, שְׁאַגְיִי מִצְפָּה וּמִתְגַּעֲגָע לְדַעַת אֵיזָה דָבָר.
כִּי גַּזְעָע לֵי דָבָר אַחֲד, אֲזַעֲבֵשׂוּ אֶת הַדָּבָר בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה,
וְהִיִּתְיַיְּמָה מִתְגַּעֲגָע לְדַעַת זֹאת כִּמְהָ חַדּוֹשִׁים כְּגַ"ל. כִּי אִמְתָּה בְּזָדָאי
אַיְדָה אָפְשָׁר שִׁיְהִי דָבָר שְׁלָא יְהִי מְרַמֵּז בְּתוֹרָה. וּעֲבֵשׂוּ מִצְאָתָיו
מִבָּאָר בְּתוֹרָה וּמִתְחַלָּה הָיָה סְתֻומָם מִאַז מִמְּנִי.

וּבְאִמְתָּה יִשְׁדָּבָרִים שְׁהֶם מְרַמְּזִים בְּרַמְּזָה בְּעַלְמָא. גַּם יִשְׁכַּמְתָּה
הַלְּכֹות עַל בֶּל קֹוֵץ וּקֹוֵץ בֶּמוֹ שְׁאָמְרוּ רְבּוֹתִינוּ זַיְל שְׁעַל בֶּל קֹוֵץ
וּקֹוֵץ יִשְׁתְּלִי תְּלִים שֶׁל הַלְּכֹות, אֲבָל עֲבֵשׂוּ מִצְאָתָיו מִבָּאָר בְּפְרוֹשָׁ
בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה וּכְוֹי. גַּם יִשְׁדָּבָרִים שְׁהֶם לְמַעַלָּה מִהַתּוֹרָה. וּסְים
וּמִחְמָת זֶה (הַיָּנוּ מִחְמָת שְׁנֹודָע לֵי עַגְיוֹן הַגְּלָ) עַתָּה גִּיחָא לֵי הַחַיִים. כִּי
אִם כִּבְרָר הִיִּתְיַיְּמָה מִסְתַּלְקָה מִהָּעוֹלָם, אֲפָלוּ אִם הִיִּתְיַיְּזָבָה לִיְדָע זֹאת
שֶׁם הָיָה חֹשֶׁבֵין לֵי זֹאת לְעוֹלָם הַבָּא, אֲבָל עֲבֵשׂוּ אַדְרָבָא וּכְוֹי

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר כ' ק' ז' פ' מ' ה' ר' נ' ת' ז' צ' ל' "אֵלֶּنֶת בְּקֹזֶה שְׁדָק אֶחָד מִסְפֵּרִי רַבְבָּשׂ אַחֲרָה תְּקֹזֶה לְכָל'" א' כ' ק' ז' פ' מ' ה' ר' נ' ת' ז' צ' ל' "חַק גַּתֵּן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר ע' הַוְצָאת "נְצָחִית וְאַנְצָחָה" ש' ע' יִשְׁיבָת תִּיקְוָן הַמִּידּוֹת א' ז'

וּבָגַתֹּו הִיְתָה שְׁעַכְשֹׁו שְׁזַכָּה לֹזָה בָּזָה הַעֲזָלָם אֲדָרְבָא יַגְיעַ לֵי עָז
בְּשִׁבְיל זֶה עָז שְׁכָר הַמְפָלָא בְּכַפְלִי כַּפְלִים:

כְּרָבָבֶשׁ

ל יש בטעון דסְטָרָא-אַחֲרָא, בחייבת "מִבְטָח בּוֹגֶד", ועל ידי
התקשרות היזוגים דקדשה, נשבר הבטחון זה דסְטָרָא-אַחֲרָא
בחרם הנשבר. ועל זה מרגע מה ששזוברים כליחרם בשעת
התקשרות השודכנים. ולברור הדבר נכון: כי עקר מעלות הבטחון
הוא לבטח בה' ולבשות טוב, כמו שכתוב: "בטח בה' ועשה
טוב", דהיינו שלא יתבלבל מתורתו ועובדתו מחתמת דאגת
וטרדת הפרנסת, רק יעסוק בתורה ועובדת, ויבטח בהשם יתברך
שייפרגסו כל ימי חייו. ואם אין אוחז בבטחון זה, שימליך את
עצמך מעסקי העולם הזה לגמרי, ורוצחה לעסוק בדרך הארץ גםיכן,
במשואזמתו או במלאה על-בל-פניהם יקבע עתים לתורה
ויתפלל בזמן וכו', ולא יdag ולא יתבלבל מחתמת דאגת
הפרנסת, רק יבטח בה'. גם לעניין צדקה ומילות-חסדים ולהוציא
מן על עסקי מצות, יהיה לו בטחון בה', שהשם יתברך ימלא
מחסרו, ובגלל הדבר הזה יברכהו ה'. ואפלו אם יודע בעצמו
שאין מעשיו עולים יפה בראשו אל יפל מהבטחון מחתמת זה לומר:
מי אנבי לבטח ולהשען בה' מאחר שהרעותי את מעשי כלכך!
רק יבטח בחסדי ה' אשר לא תמננו וברחמי שאותם כלים, שירחם
עליו גםיכן ויזון ויفرנס אותו, כי טוב ה' לכל. ואל יטריד עצמו
בדאגת וטרדת הפרנסת מחתמת קטעתו בעיני עצמו, רק יתחזק
בטחון איך שהוא, מחתמת שכונתו לשמים, וכל זה יכזב בא
הוא בטחון דקדשה. אבל לעשות איך עולה, חם ושלום, מפל-
שכון איך גולה ורמאות, או לעסוק בזיהופים ושקרים ולסחר

בְּסֶחָרוֹת מְחִיזָה לְמִדְינָה שַׁאֲסֵרָה הַמְלֻכּוֹת, וְלַבְּטָחָה בְּהַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ
שַׁיְצִילָוּ וַיַּעֲזֹר לוּ הַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ לְגַמֵּר הַעֲסָק וְלֹא יַתְזֹעַ הַדָּבָר זֶה
בְּטָחוֹן דְּסִטְרָא-אַחֲרָא, בְּחִינָת "מִבְטָח בּוֹגֶד", בְּחִינָת "זַתְבַּטְחָה"
בְּעַשְׂק וְגַלְוֹז", וּבְטָחוֹן בָּזָה הוּא בְּחָרָם הַגְּשָׁבָר שֶׁאֵין בוּ תַקְנָה.
וְאַפְלוּ מַי שְׁעֹזָק בְּמִשְׁאַזְמָתָן בְּגַדְולָות מִמְנוּ הַרְבָּה, וּמִרְבָּה
לְלֹוֹת מִפְמָה אֲנָשִׁים, וּבְזָטָח שְׁהַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ יַעֲזֹר לְגַמֵּר הַמִּשְׁאָזְמָתָן גַּם
זֶה הוּא בְּחִינָת בְּטָחוֹן דְּסִטְרָא-אַחֲרָא; אַדְרָבָא צְרִיךְ
שִׁיחִיה לוּ בְּטָחוֹן חֹזֶק, שְׁאַפְלוּ אָמֵן לֹא יַגְהֵג מִשְׁאַזְמָתָן גַּדְולָה
כְּלִיבָה, אַפְ-עַל-פִּיבָן יִפְרְגֵסּוּ הַשֵּׁם יַתְבִּרְךָ כְּרָאוּי. וְהַמִּשְׁכָּיל יִבְינֵן
דְּבָרִים הַרְבָּה מִתּוֹךְ דְּבָרִינוּ, אַיְדָה לְבָרָח מִבְטָחוֹן דְּסִטְרָא-אַחֲרָא,
שֶׁזֶה אֶבֶן תָּרָה, וְלַהֲתִיחס בְּבְטָחוֹן דְּקָדְשָׁה אַפְ אָמֵן הוּא בְּמוֹ
שֶׁזֶה אֶוְכְנָה וְכֹנְנָה (שם).

קְפָר שְׁעִזְוֹת קְרֵי'ן חַזְוֹעַקְעָן:

קְפָה וְאָמֵר רְבָנו זְכָרוֹנו לְבָרָכה, שֶׁזֶה יַזְדַע בְּלַשְׁרֵשִׁי נִשְׁמֹות
יִשְׂרָאֵל וּמִתְחָלָה אָמֵר שַׁיְזַדַע אָוֹתָם מִתּוֹרָה שְׁבָכָתָב, וְעַדְיַן אִינּוּ
יַזְדַע אָוֹתָם מִתּוֹרָה שְׁבָעֵל פָה אַחֲרָ אַיִזָה זָמֵן אָמֵר שְׁבָבָר זָכָה
לַיְדַע אֶת שְׁרֵשִׁי הַגְּשָׁמֹות יִשְׂרָאֵל גַם מִתּוֹרָה שְׁבָעֵל פָה וְהַיָּה יַזְדַע
לַתִּתְתַת תְּקִינִים לְכָל אַחֲד וְאַחֲד כְּפִי שְׁרֵשִׁ גַשְׁמָתוֹ וְכָל הַדְּבָרִים
שְׁצֹהָה לֹא הָיָה עֲגִינִי סְזָדוֹת לְכַיּוֹן בְּזָנוֹת וַיְהִוָּדִים, רַק כָל הַהֲנָהָגָות
שְׁצֹהָה לְמִקְרָבָיו הָיוּ עֲגִינִי עֲבָדוֹת לְאַחֲד צֹהָה בְּתִחְלָה לְהַתְעִנּוֹת
אַיִזָה הַפְּסָקוֹת וְהַזְהִיר עַל מִקְרָבָיו שְׁלָא יַתְעַנוּ מַעַצְמָן כָל רַק
בִּימִים שְׁצֹהָה עַלְיָהָם וְלַפְּעָמִים צֹהָה לְאַחֲד לְהַתְעִנּוֹת מִשְׁבָת
לְשָׁבָת וְצֹהָה לְכַמָּה אֲנָשִׁים שְׁיִהְיוּ גַעֲורִים לַיְלָה אַחֲת בְּשִׁבּוּעַ
וְשְׁלָא יַאֲכִלוּ מַעַת לְעַת אַחֲד בְּשִׁבּוּעַ דָבָר מִן הַחַי לְכַמָּה אֲנָשִׁים
צֹהָה לְהַתְעִנּוֹת עַרְבָּה רָאשׁ חֶדֶש וּבָנָן צֹהָה עַל רַב אֲנָשִׁים שְׁיִזְהָרוּ

ליד למקוה לטבל בימים שאין אמורים בהם תחנון וזה צוה לבמה אנשים, לבמה אנשים צוה לומר ח"י [שmonth עשר] פרקים משניות בכל יום, וכן בפה ובמה הרגנות שצוה בענין הלמוד, שלזה צוה למד זאת ולזה צוה למד זאת וזאת היהת הרגנה הכללית שצוה זההיר את כלם דתינו למד פוסק בכל יום אףלו ביום שאין לו פנאי לימד על כל פנים איזה סעיף "שלחו עוזך" בכל מקום שהוא ואמר שהזא חיזב גדול על כל אחד מישראל: גם זאת היהת הרגנה הכללית שהזהיר את כל אחד ואחד דתינו להתבזבז בכל يوم ויפרש שיחתו לפני השם יתברך ולבקש מלפניו רחמים ותחנונים לזכות להתקרב לעובדתו יתברך ושיה זה תהיה בלשון אשבענו שמידברים בו וכו' ובמברך מזה בספריו הקדושים, כבר נדפס וכיוצא בזה שאר ענייני הרגנות שצוה על כל אחד ואחד בפרט כי בכל אחד ואחד צוה הרגנות אחריות וגם באדם אחד היה שני בענין הרגנות, שבתחלת צוה על אחד לנגן הרגנות אלו, כמו לומר ח"י פרקים משניות וכיוצא, ואחריך במשך איזה זמן פטרו מהרגנה זו וצוה עליו הרגנות אחריות ואחריך עוד במשך איזה זמן צוה עליו הרגנות אחריות וכן התenga עם מקרביו תמיד לאחד צוה לומר פסוק מיחד בכל יום ולאחד צוה לומר איזה משגה מיחדת בכל יום וכיוצא:

כְּרָבָבָה

(ו) המתעגה בשבת אומר עגנו אחר סיום תפלהו ולא חתימה וכוללו באלקי נצור: הנה ויאמר אחר תפלהו רבון העולמים גליוי וכו' כמו בחול (א"ז הלכות תענית): (ז) אם הקדימה לאכול הוא עונג לו כגון שתעכלת סעודת הלילה יקדים ואם האיחור עונג לו כגון שעדיין

זֶה נָתַן וְכֹא יַעֲבֹר

סִדְרַ חַלְמֹד לַיּוֹם כ"א שְׁבַט

לא נתעלל יאח�: הגה וכן מי שיש לו סעודות כל יום כמו בשבת ישנה בשבת להקדים או לאחר (גמ' פכ"ב וטור): (ח) אין מתענין על שם צרה מהצרות כלל: (ט) אין צועקים ולא מתריעין בו על שם צרה חז מצרת המזוניות שצועקים עליה בפה בשבת ולא בשופר וכן עיר שהקיפה אנסין או נهر וספינה המטרפת בים ואפילו על ייחיד הנרדף מפני אנסין או לסתים או רוח רעה זועקין ומתהננים בתפלות בשבת אבל אין תוקעין אא"ב תוקעין לכביז העם לעזר לאחיהם ולהצילים (ועיין לקמן סימן תקע"ז ס"ג): (י) נרדף מפני רוח רעה שאמרו לאו דזקא דהוא הדין לכל חוליה שיש בו סכנה היו זועקים ומתהננים וכן נהגו לומר מצלאים בשבת על חולים המסוכנים סכת הימים: הגה וכן מותר לברך החוליה המסוכן בו ביום (ליקוטי מהרי"ז בר"ז וב"י בשם הר"ז פ"ג דתענית):

סימן רפט (א) יהיה שלחנו ערוד ומטה מוצעת יפה ומפה פרוסה כמו בסעודת הלילה ויברך על היין בפה"ג והוא נקרא קידושא רבא ואחר כך יטול ידיו (ועיין לעיל סימן רע"א סעיף י"ב בהג"ה) ויבצע על להם משגה כמו בלילה וימעוד גם זה הקידוש צריד שיהיה במקום סעודה ושלא יטעום קודם לו כלום כמו בקידוש הלילה ומהיו לשתוות מים בבוקר קודם תפלה מותר מפני שעדיין לא חל עליו חובת קידוש: הגה ועיין לעיל כל דין קידוש סימן רע"א ער"ב רע"ג: (ב) במקום שאין אין מצוי שכר ושאר משקין חזץ מן המים חמץ מדינה ומקדשין עליו ואם אין לו שכר ושאר משקין אוכל ללא קידוש:

סימן רצ (א) הרבה בפירות ומגדים ומיני ריח כדי להשלים מנין מאה ברכות. הגה ואם רגיל בשינה צהרים אל יבטלו כי עונג הוא לו (טור): (ב) אחר סעודת שחירת קובעים מדרש לקרים

צַדְקָה נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

כל צדקה מוסדר פוזה רצית צצ"ל "אך לא פסקואה שרדך אזהר מוספרץ רבנן זהה תזקוץ לפכל"ו
ח'ק נתן ולא יעבור יצא לאור ע"י הוצאה נצחתי ואנצה" שע"י ישיבת תיקון המידות 30

בגביאים ולדרוש בדברי אגדה ואמור לקבע סעודת באותה שעה: הגה ופועלים ובעלי בתים שאינן עוסקים בתורה כל ימי השבוע יעסקו יותר בתורה בשבת מת"ח העוסקים בתורה כל ימי השבוע והת"ח ימשיכו יותר בעונג אכילה ושתייה קצת דהרי הם מתענגים במלודם כל ימי השבוע (ב"י סימן רפ"ח בשם ירושלמי):

סימן רצא (א) יהא זהיר מאד לקיים סעודת שלישית哪怕 אם הוא שבע יכול לקיים אותה בכביבסה ואם א"א לו כלל לאכול אינו חייב לצער את עצמו והחכם עיגנו בראשו שלא ימלא בטנו בסעודה הבוקר כדי ליתן מקום לסעודה שלישית: הגה ומ"ש שלא אכל בליל שבת יכול שלש סעודות ביום השבת (הרא"ש פרק ע"פ):
(ב) זמנה משיגיע זמן המנחה דהינו משש שעות וחציה ולמעלה ואם עשהה קודם קודם לכך לא קיים מצות סעודת שלישית: הגה י"א דאמור לשנות מים בין מנהה למערב שבת אז חוזרות הנשות לגיהנם וע"כ אין לאכול סעודת שלישית בין מנהה למערב אלא לא יכול אותה קודם מנהה (תוספות והרא"ש ומרדכי פרק ע"פ) ויש אומרים דיוטר טוב להתפלל מנהה תקופה (רמב"ם וטור והגמ"ר והגמ"י פ"ל ואנו) וכן נהנים לבתיחה בכל מדינות אלו ומכל מקום אין לשנות מים מן הנחרות אבל בבית שרי וב"ש שאר משקין דשרי (הגמ"י פ"ל) ויש אומרים דין אסור אלא תוד י"ב חדש על אבו ואמו (אגודה ומרדכי פ' ע"פ) ויש אומרים דין איסור זה של שתית מים אינו רק בע"ש (תוספות והרא"ש ומרדכי בשם ר' משולם והגמ"י):

סִכְרֶר לְקָאָטִי תְּפִלְלוֹת הַעֲזָבָן

תשמא: רבונו של עולם, הצלני מרע הלב, הצלני מעקמימות שבלב זכני לטוב לבב באמת, עשה עמי חסד חכם, וצוה בחסדיך הרבהים להשב ולהחזיר לי מחרה כל האבדות שאבדתי עד הבה ותמשיך עלי פנים דקדשה הגמישכין משלגינים קדמוניות, מהדרת

פָּנִים, אֲשֶׁר שֶׁם מִשְׁרְשִׁים בְּלִי הַשְׁבָעִים פָּנִים שֶׁל תֹּרַה "בְּחַסְדֶךָ חַיָּנוּ, וְאַשְׁמָרָה עֲדוֹת פִּיךְ, חַנוֹן וַרְחוּם ה', אַרְךְ אַפִּים וַרְבָּה חַסְדֶךָ לְךָ אָמֵר לְבִי בְּקַשׁוּ פָּנִים אֶת פָּנִים ה', אָבְקַשׁ אֶל טִסְתָּר פָּנִים מִמְּנִי, אֶל טִט בְּאֶפְעַמְתָה, עַזְּרָתִי הָיִית אֶל טִטְשָׁנִי וְאֶל טַעַזְבָּנִי אַלְקִי יִשְׁעָי, הָאִירָה פָּנִים עַל עַבְדָה, הַוְשִׁיעָנִי בְּחַסְדֶךָ פָּנִים הָאָר בְּעַבְדָה, וְלִמְדָנִי אֶת חַקְיָה פָּנָה אַלְיָ וְחַגְנִי, תָּנָה עַזָּה לְעַבְדָה וְהַוְשִׁיעָה לְבָנָה אִמְתָּה ה', אַלְקִים צְבָאות הַשִּׁיבָנוּ הָאָר פָּנִים וְגַנְשָׁעָה עַזְרָה בְּבוֹדי, עַזְרָה הַפְּבָל וּבְגָור אַעֲירָה שְׁחָר":

תשuib: וַתַּרְחֵם עַלְיָ וְתוֹשִׁיעָנִי וַתַּזְכֵּנִי שְׁאַזְבָּה לְהִזְמָת בְּכָל הַתַּלְמִידִים הַגּוֹנִים וּכְשָׂרִים, שְׁאַזְבָּה לְשָׁמָע וְלִזְכָּר הַיְטָב אֶת קֻול דְבָרֵי הַצְדִיקִים הַאֲמִתִּים, אֶת בְּלִי אֲשֶׁר פָעַלוּ וְעָשׂוּ לְמַעֲנָנוּ, אֶת בְּלִי הַדְבָורים הַקְדוֹשִׁים שְׁזַכְיָנוּ לְשָׁמָע מִפְיהָם וּמִפְיָכָם, אֶת בְּלִי הַגְדוֹלֹות וְהַגּוֹרָאות, אֶת בְּלִי מְעַשָּׂה ה', הַגְדוֹלָה אֲשֶׁר עָשׂוּ בְשִׁבְילָנוּ, אֲשֶׁר הַשְּׁאִירוּ אַחֲרֵיהֶם בְּרָכָה סְפִרִיהֶם הַקְדוֹשִׁים, "הַגְּחַמְדִים מִזְהָב וּמִפְזָרֶב וּמִתּוֹקִים מִדְבָשׁ וְנִפְתָּח צוֹפִים", הַמְאִירִין אֶת הַעִינִים וּמִשְׁיָבֵין אֶת הַגְּפַשׁ מִדְרָכֵי מִיתָה לְדֶרֶכֵי חַיִים וְאַזְבָּה שִׁיבְגָּסָה דְבָרֵיהֶם בְּאַזְנֵי וְלִבֵּי, וְאַשְׁמָעָה הַיְטָב אֶת דְבָרֵיהֶם הַקְדוֹשִׁים, וְלֹא אַשְׁבַּח דְבָר מִמְשָׁגַתִי:

תשmag: אֲגָא חֹסֶה עַל נְפָשִׁי הָאַמְלָלה וְהַעֲלוֹבָה מֵאַד, וְחַמְלָעָלִי בְּחַמְלָתָה הַגְדוֹלָה, וְתַזְנוּ לִי תִקְוָה וְלֹא אָוֶבֶד, וְתַזְנוּ לִי אַחֲרִית טֻוב וְחַמְלָעָלִי מֵעָתָה שְׁאַזְבָּה מִהִיּוֹם לְהַזְכֵיר אֶת עַצְמֵי אֶת בְּלִי הַ, שְׁשָׁמְעָנוּ מִרְבּוֹתֵינוּ הַקְדוֹשִׁים זְכָרוֹנוּ לְבָרָכָה, בְּאַפְנֵן שְׁאַזְבָּה לְהַתְעֹזֵר בְּאַמְתָה מִשְׁגַתִי הַגְדוֹלָה, בְּיַ אֲגָי הַוְלָךְ גַע וְגַד בְּצָאן בְּלֹא רֹעָה, בְּתַרְזָן בְּרָאשֵׁה הַהָר וּבְסְפִינָה בְּלִבֵּים "שְׁקַדְתִּי וְאַהֲיה בְּצִפּוֹר בְּזִיד עַל גֶּג" אֲגָא בְּגָה, עַזְרָה גָא, הַתְעֹזְרָרִי גָא, הַקִּיצָה גָא, עַמְדִי

צַדְקָה נִתְןָ וְלֹא יַעֲבֹר

כל נֵצֶר פָּזָה רְצִית אַצְּבָל "אֲנָךְ אֲנָךְ מִקְוָה שֶׁרֶד קָדוֹשׁ הַזָּהָר רְבָבָר לְפָנָיו כָּל הַזָּהָר תַּקְוֹזָה לְפָנָיו" →
"חַק נִתְןָ וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַזָּהָר תִּיקְוֹן הַמִּידּוֹת 30

נָא, קוּמִי נָא, חַלִּי נָא פָגִי אֶל בְּמִיטַב הַגִּוֹזָן, נְפָשֵׁי נְפָשֵׁי הַשְׁתְּטָחִי
לְעַפְרָה וְהַשְׁתְּטָחִי לוֹ, וְתַזְןָ בְּעַפְרָה פִיה "זִשְׁפָלָת מְאָרֶץ תְּדִבְרִי, וּמְעַפְרָה
תְּשַׁחַת אִמְרָתָה, אֲוָלִי יִשְׁתְּקֹהָ, אֲוָלִי יִחְנֹן הַיְּצָבָאָות, אֲוָלִי יַעֲשֶׂה
הַיְּכָלָל נְפָלָאָותָיו אֲשֶׁר עָשָׂה עִם אֲבוֹתֵינוּ, מַה לְךָ גְּרָדָם, קָוָם קָרָא
אֶל אֱלֹקִיךְ, אֲוָלִי יִתְעִשֵּׂת הָאֱלֹקִים לְנוּ וְלֹא נָאַבֵּד" אֲוָלִי יִחוֹם עִם
עֲנִי וְאַבְיוֹן אֲוָלִי יִרְחָם, הַקִּיצָה אֲחֵי מְשֻנָּת פְּתִיזָה, "הַעִירָה
וְהַקִּיצָה עַד מִתְיַעַצְלָתָה, מִתְיַעַצְלָתָה, מִתְיַעַצְלָתָה, מִתְיַעַצְלָתָה,
תְּגֻמּוֹת מְעַט חַבְקָק יָדִים לְשַׁכְבָבָא לְתַזְןָ שְׁגָה לְעִינִיךְ, וְתַגְוָמָה
לְעַפְעַפְיךְ הַגְּצָל בְּצָבֵי מִיד, וּבְצָפּוֹר מִפְחֵד יְקוּשׁ זְכוֹר אֶל תְּשִׁבָּח אֶת
אֲשֶׁר הַקִּצְפָּת אֶת הַיְּאֱלֹקִיךְ" זֶה יִמְים וִישְׁגִים, וְאַפְעַל פִי כֵן חַסְדִּי
הַיְּלָא תִּמְנוּ מִמֶּה, וּבְכָל עַת הַזָּא עֹסָק לְעוֹרְךָ וְלַהֲקִיצָה מְשֻנָּת
בְּחַסְדֵּי הַמְּרֻבִּים זְכוֹר זֶה בְּמָה מְעוֹרְרִים וּמְקִיצִים אֶתְתָךְ בְּכָמָה
מִינִי הַתְּעַוְּרוֹת בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְךָ וּמְסִפְרָה, אֲשֶׁר לֹא יָאַמֵּן כִּי יִסְפֶּר
שִׁיחִיה אֲפָשָׁר לִישְׁזַן מַקְוָל הַצָּעָקָה וְהַתְּעַוְּרוֹת וְהַכְּרוֹזִים וּרְמִזִּים
וְהַתְּנוֹצְצּוֹת בְּאַלְוָה, בְּאַתְּגָלִיא וּבְאַתְּבָסִיא, "כְּרוֹזָא קָרָא בְּחִיל, קָוָל
גָּדוֹל וְלֹא יִסְפֶּה וּקָוָל שׂוֹפֵר חִזְקָה מִאַד", הַזְּלָה וּמְתִגְבָּר בְּקָוָלוֹ בְּכָל יוֹם
וּבְכָל עַת וּבְכָל שְׁעָה, "הַזְּנוּ יִתְזַנְּן בְּקָוָלוֹ קָוָל עֹז", יְעֹז וַיֹּאמֶר, עֹרוֹ
יִשְׁגִים מִתְּרִידִמְתָכֶם, וּגְרָדִמִים הַקִּיצוּ מִתְּגֻמּוּמִתָכֶם, וְעַדְיַן לֹא שְׁבָתָ
מְטֻעוֹתָךְ עֹזֶךְ מְתִגְזָלֶל בְּתֹזֶה הַמִּסְלָה, בְּתֹזֶה עֲכִירָת רַפֵּשׁ וּטִיטָה,
בְּתֹזֶה יְזַן מְצֻולָת הַהְבָלִים הַעֲזָדָךְ לֹא תְשֻׁובָה, עֲזָדָךְ מְסֻתָּולֶל בְּגַנְפְּשָׁךְ
לְבָלָתִי שְׁלָחָה חַפְשִׁי, שְׁתַשְׁוֹב לְעַשׂוֹת רְצֹן יְזַרְךָ וּבְזַרְאָה, אֲשֶׁר
זה בְּכָל תְּשֻׁוֹקָתָה וְגַעֲגֹועָה וּבְסִפְתָּה הַחֹזֶק וְהַעֲצּוּם:

תשמד: וְאֶל תְּאַמְּרֵי נֹאשׁ חַם וּשְׁלוֹם, לְאַמְרֵי כִּי עַוּנוֹתִיךְ אֶתְתָךְ
וּבְחַם אֶתְתָךְ גַּמּוֹק חַם וּשְׁלוֹם וְאֵי אֲפָשָׁר לְךָ עֹז דְּשֻׁובָה מִכְסִילוֹתָךְ
וּשְׁטִיטִוֹתִיךְ, כִּי עַוּנוֹתִיךְ עַבְרוֹ רְאֵשָׁךְ, עַד אֲשֶׁר חַם וּשְׁלוֹם אָבֵד

זֹקֶן נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

גְּצִחָה וַתֹּחַלְתָּךְ אֲהָהָה אֲהָהָה, חֹום וְחַמָּל עַלְיִד וְעַל מַעַט יִמְיד
 הַחֲרוֹצִים שִׁישׁ לְךָ עֲזָד לְהַתְמִימָה מַעַט בָּזָה הַעוֹלָם הַעֲוֹבָר כְּחֶרֶף
 עִזָּה, וְאֶל תָּאָמְרִי בְּדָבָרִים הָאֱלָה חַלְילָה, כִּי זוֹ קַשְׁתָּה מִן הַרְאָשׁוֹנָה
 כִּי מִחְשָׁבּוֹת וַרְעִיוֹגִים וּבְלָבוֹלִים כְּאֶלְהָה, קַשִּׁים וּמִזְיקִים, וּמִכְעִיסִים
 אֶת בּוֹרָאָךְ יוֹתָר מִכֶּל הַחֲטָאִים וְהַעֲוֹנוֹת וְהַפְּשָׁעִים שַׁעֲשִׂיתָ
 מַעֲזָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי עֲדִין יִשְׁלַׁחְתָּךְ גְּדוֹלָה בְּכֶל עַת וּבְכֶל
 שָׁעָה וּבְכֶל רְגֻעָה, "חַסְדֵּי הָהָרָה" כִּי לֹא תִמְגַן, כִּי לֹא כָּלוּ רְחַמְּיוֹ", לְעוֹלָם
 וְגַעַלָּם מִמְּה וְלֹא תִדְעַ עַצְם רַבְוי רְחַמְּנוֹתָו וְחַסְדֵּיו הַגְּדוֹלִים עַל כָּל
 הַחֲפָצִים לְשׁוֹב בְּאֶמֶת, אַפִּיעַלְפִּי שְׁלָא שְׁבָוּ עֲדִין וּכֶל יִשְׁעָוּ וּכֶל
 חֲפָצָו יִתְבָּרֵךְ לְשׁוֹב וּלְרַחְם עַל כָּל הַמְּחַכִּים וּמִצְפִּים וּמִתְּגַעֲגָעִים
 וְחוֹתְרִים בְּמִחְתְּרָת לְמִצְאָה הַצְּלָה וּמִנוֹם לְשׁוֹב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
 אַפִּיעַלְפִּי שְׁמִתְגָּבָרִים עַלְיָהָם בְּכֶל עַת יוֹתָר, וְאֵין מַגִּיחִים אָזָתָם
 יִמְים וּשְׁנִים הַרְבָּה לְשׁוֹב אֶל בֵּית אָבִיהָם, אַפִּעְלָה עַל פִּי כֵּן, חַסְדָּוּ גָּבָר
 עַלְיָהָם וּעַלְיָנוּ מַאֲד מַאֲד בְּלִי שְׁעוֹר וְעַרְבָּה וּמִסְפָּר, מַה שָׁאֵין הַפָּה
 יִכְׁזַבְּ לְדִבָּר וְהַלֵּב לְחַשְׁבָּ אֶלְוָה כָּל הַיּוֹם דִּיוֹ וּכֶל אֲגָמִים קָלְמוֹסִים,
 וּכֶל בְּגִי אָדָם לְבָלָרִים וּלְשׂוֹנוֹת מַקְלִסִים, אֵין מִסְפִּיקִין לְפִרְשָׁ
 וְלַבְּאָר אֲחַת מִגִּיא אֶלְפָתָה וְרַבְּבָה מִחְסְדֵּיו הַמְּרַבִּים אֲשֶׁר הַזָּהָג
 בְּחַסְדָּוּ בְּכֶל הַזָּר וְדָזָר, וּבְפִרְט עַל הַפְּאָגָחִים וְגַדְבָּאִים וּמִחְכִּים
 וּמִצְפִּים לְשׁוֹב אֶלְיוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּאֶמֶת הַלָּא מַעֲתָה קָרָאת לֹא אָבִי,
 "אֶלְזָהָג גַּעֲזָרִי אֲתָה הַיִּגְטָר לְעוֹלָם, אָם יִשְׁמַר לְגַנְצָה" חַזָּק וְהַתְּחִזֵּק
 וְחַדְשָׁ עַצְמָה בְּכֶל עַת, וְהַתְּחִיל מַעֲתָה לְעַבְדָּ אֶת בּוֹרָאָךְ בְּאֶמֶת
 וְעַזְבָּ דָּרְכִּיךְ הַרְעִים, וּמִחְשָׁבּוֹתִיךְ הַמְּגַנּוֹת וּשְׁבָחִיךְ הַבְּלִיכְדָּ וּשְׁטִיטָוֹתִיךְ
 "וְהַסְּרָר בְּעַם מַלְבָּד וְהַעֲבָר רַעַת מַבְשָׁרָה", קַשְׁר עַצְמָה בְּאֶמֶת
 לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וְאֶל תִּשְׁוֹב עֲזָד לְכָסָלה, הַלֹּו עִינְגִּיהָ לְמִרְוּם וּזְכָר
 אֲהָבָתָה הַיִּשְׁגָּה הַתְּעֹזָרִי הַתְּעֹזָרִי, עֹזָרָה גַּפְשִׁי עֹזָרָה, "עֹזָרָה

